

Mrštíkovo divadelní jaro 2025 – závěrečná zpráva

Hezké odpoledne všem, co jste přijeli na zakončení Mrštíkova divadelního jara 2025. Než vyhlásíme výsledky přehlídky, dovoluji mi přečíst závěrečnou zprávu lektorské skupiny ve složení Petra Richter Kohutová, Ladislav Valeš a Jaroslav Kodeš, věnovanou jednotlivým inscenacím.

Přehlídku zahájil divadelní spolek **teaTrum z Velkých Opatovic**. A my, co pamatujeme Stroupežnického Naše furianty, Gogolova Revizora či Pospíšilovu a Štědroňovu Baladu pro banditu, jsme byli překvapeni projektem jediného muže – Martina Moučky. Ten nastudoval monodrama **Simona Stephense Mořská hráz**. Martin Moučka převyprávěl příběh hry přehledně a zároveň dynamicky, s pomocí židle, krabice s fotkami a potápěčských brýlí. Obzvláštní důraz byl kladen na světlo v obsahu i formě. Při besedě jsme mluvili o posunutém motivickém akcentu, od viny tchána k traumatu otce. Možná by výslednému tvaru slušela menší míra exprese a větší věcnost, protagonista by měl více dbát na domyšlení konkrétních použitých prostředků a artikulaci – ale emocionální působivost nelze velkoopatovické Mořské hrázi upřít.

Blažena, divadelní spolek organizovaný pod Jednotou Orel **Blažovice**, si k realizaci vybral činoherní verzi původně hudební komedie plzeňského rodáka, dirigenta a autora operet **Rudolfa Trinnera Moje žena není anděl** z roku 1957. Jedná se o komedii spíše konverzačního rázu z ranku prvorepublikových filmů pro pamětníky, nicméně nevíme, kdy se děj přesně odehrává: naivistická zápleтка i způsob herectví odkazuje na první republiku, záměr tvůrců, zveřejněný při debatě, a zejména hudba na normalizaci. Tyto dva principy se spolu perou i ve všech ostatních složkách. Potěšitelné je obsazení – tři Marie a jeden Vladimír jsou krásné typy, v kostýmech vybraných a vypracovaných s neobyčejnou pečlivostí, práce s rekvizitou je příkladná. Je patrné, že soubor textu uvěřil, mě napadá, jak by vypadala jejich jiná inscenace textu skutečně kvalitního.

Divadelní soubor **AMADIS**, dříve z Brna, nyní z Popůvek, brázdí republiku a postupové i nepostupové přehlídky. Zakladatel Josef Širhal označuje AMADIS nikoli za seskupení konkrétních lidí, ale za značku kvalitní zábavy. Tentokrát padla volba AMADISu na francouzskou crazy komedii **Carole Greep Úhlavní přátelé**. Hra vypráví o tom, jak snadno může mobil narušit venkovskou idylku.

Komedie má ambici vyslat zprávu o různých podobách pokrytectví a jeho následcích. Děj se odehrává převážně v interiéru venkovského domu, divák se při pohledu na jeviště může rozhodnout, zdali v moderním designu nebo tzv. uměleckém bordelu. Režisér Tomáš Hradil vsadil na jistotu a obsadil osvědčené a oblíbené Evu Židlíkovou (Marie), Janu Lautrbachovou (Carole), Juraje Hádera (Pierre) a samozřejmě Josefa Širhala (Charles), jejichž souhra je příkladná. Z hlediska řemeslného zpracování tedy inscenaci zdánlivě není co vytknout. Přesto se nemohu zbavit dojmu, že není zdaleka tak zábavná jako třeba Šutry nebo Pozor zlý pes! Možná proto, že předloha nenabízí tolik možností. Nebo proto, že řešení některých situací by mohlo být ze strany tvůrců rafinovanější. I s touto výhradou nelze popřít, že AMADIS nabízí dlouhodobě zábavu na respektuhodné úrovni.

Pohádka **Kuba a tři čerti** je počinem spolku **Moruša z Morkůvek**. K inscenování ji vybrala vedoucí souboru Dana Baturná, pro režii si vypůjčili z Brna Evu Pavlíčkovou. Se členy souboru jsme se poprvé setkali před rokem, kdy ještě nebyli organizováni a jako Divadelníci Morkůvky přivezli Makariovo Strašidlo. To tenkrát trpělo všemi možnými neduhy začátečnických produkcí. Dlužno přiznat, že letos se zadařilo o poznání lépe. Pohádka divadelního a rozhlasového autora, dramaturga a režiséra Jiřího Miškovského Kuba a tři čerti vychází z tradičních pohádkových motivů. Činoherní, iluzivní pohádka v podání Morkůveckých je dobře typově obsazena, většina účinkujících vládne i velmi slušným řemeslem. Hraje se na scéně s vkusně a nápaditě namalovanými kulisami. V rámci diskuse s lektorským sborem padly návrhy na zkrácení (přece jen je druhá polovina trochu nastavovaná kaše). Bylo by dobré pouvažovat, jak pracovat ve scénografii s perspektivou. A mluvilo se o situačních reakcích a jak věrohodně inscenovat některá kouzla. Bylo to velmi příjemně strávené dopoledne – jak v hledišti při sledování pohádky, tak ve společenském sále při otevřené a dělné debatě.

Další bulvární komedii, tentokrát **Dva na kanapi Marka Camolettiho**, přivezl **DS Antonína Vorla Křenovice**. Soubor navázal na dlouhou tradici ochotnického divadla v jihomoravských Křenovicích (pozor, neplést si s těmi v Olomouckém kraji!) trvající už od roku 1888. V aktuální sestavě nicméně divadelní spolek funguje teprve pár let. Má za sebou tři inscenace. Dva na kanapi jsou čtvrtým počinem a prvním, s nímž křenovičtí poprvé vyjeli na soutěžní přehlídku. Hraje

se překlad Jaromíra Janečka, v němž je více než dost nelogičností a jazykových neobratností; nebylo v silách souboru si s nimi poradit. Herci se soustředí zejména na typové charakteristiky a prezentují je víceméně standupovým způsobem. Dialogy probíhají sice plynule, ale ve stejném tempu a bez pomyslných vrcholů, chybí lehkost, kterou u francouzské konverzačky očekáváme, fyzického jednání není mnoho. Spousta chyb samozřejmě padá na vrub zdvojení funkce režiséra a herce – což si Tomáš Balát uvědomuje, a jak několikrát zdůraznil, „už to nikdy neudělá“. Večerní představení nedopadlo úplně nejlépe. Ale soudě dle pokory členů souboru a vůle učit se, lze věřit, že příští počín křenovického DS Antonína Vorla bude o pořádný kus blíže výbornému zábavnému divadlu.

Režisér Jan Říha si vybírá pozoruhodné tituly a svou precizností při výkladu a přípravě a tvrdohlavostí při inscenování, o talentu a múzičnosti nemluvě, pozvedá **Stodolu Sivice** na novou úroveň. Vzpomeňme Daňkovu Krvavou Henriettu aneb Jedno jaro v Paříži z roku 2020. Tentokrát si vybral tragikomický příběh na hraně absurdna **Sen** z pera pozoruhodného autora **Přemysla Ruta** – a jeho imaginativní, mnohoznačná inscenace se stala jednoznačným vrcholem boledického Mrštíkovy divadelního jara 2025. Stodola hraje, ve scéně Ondřeje Buchty - plovárnu, domácnost a muzeum básníka Jarmila Putny v jednom, nádražní hospodu nebo pokoj stavějí sami herci z kostek vyrobených z roštů prosvícených led světly, které doplňují papundeklový záchranný kruh či hodiny (čas – za pět minut dvanáct, jak jinak). Pozoruhodná je práce s rekvizitou. Vynikající je hudba, kterou si složil sám režisér. A samozřejmě herci, tentokrát v sestavě Klára Lengálová (Růžena), Nikola Háderová (Jiřina), Dagmar Bradáčová (Matka), Juraj Háder (Blažej), Viktor Nguyen (Návštěvník) – a přírodní úkaz Ondřej Buchta, který jediný není ve stěžejní roli vraha Hynka alternován. Ve Snu nebylo malého hereckého výkonu. Jen bych se přimlouval za zdokonalení jevištní mluvy, které si krásný básnivý jazyk hry zaslouží. Sen Přemysla Ruta Divadla Stodola Sivice oslovil souhrou všech inscenačních složek, dramaturgicko-režijním plánem, herectvím, funkční scénografií, koncentrací, s jakou soubor pochopil autorovu poetiku. Byť hra byla napsána v roce 1992, ztvárnění Stodolou ukazuje, že obsahem nezestárlo, neboť našla v souboru STODOLA svého citlivého interpreta. Díky za zážitek.

Já děkuji za pozornost. A těším se na MDJ 2026.